

Az Újság

MAGYAR Keresztény Politikai Napilap

Szerkesztőség
Pétery Lajos ügyvéd.
Toldi Miklós-tér 15.

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.
Előfizetés egy hónapra helyben 1.20 Pengő, vidékre 2.— Pengő

HITLER beszélt!

**„Még saját népünk sem tudja,
hogy milyenek fegyverkezé-
sünk igazi méretei.”**



nek hangszórókon közvetítették a We-
zér beszédét.

Göbbels dr. üdvözlő beszéde után
szünni nem akaró eljenzés közepette
kezdte meg beszédét Hitler kancellár.
Először arról beszélt, hogy milyen kö-
rülmények kényszerítették nyolc évvel
ezelőtt arra, hogy átvegye Német-
ország vezetését, melyet csak egy
csoda menthetett volna meg a pusztu-
lástól, majd kitért arra is, hogy tulaj-
donképpen kik voltak felelősek a há-
boru kitöréséért.

Hosszabban foglalkozott a Wezér
Angolországgal, amely háromszáz év-
 óta erőszakkal, háboruk sorozatával, a
népeknek szabadságuktól való meg-
fosztásával kovácsolta össze a britt
világbirodalmat: nem nézhette tehát
jó szemmel, hogy Németország is
piacokra törekszik. Anglia demokrá-
ciája tehát csak álarc, amely mögött
valójában a többi népeket elnyomó
szándék húzódott meg.

— A versaillesi szerződés revizió-
ját nem erőszakkal akartam megvaló-
sítani — folytatta Hitler. — Hány
ajánlatot tettem az évek folyamán a
demokráciák államférfiainak, de min-
den ajánlatomat visszautasítottak. A
Saar-vidék visszafoglalása után azt is
kijelentettem, hogy Nyugat felé min-
den reviziós igényünkről lemondok.
Amikor azonban láttam, hogy Angliá-
ban a háborus uszítók újból műkö-
désbe lépnek, tisztában voltam azzal,
hogy újra tönkre akarják tenni a Né-
met Birodalmat. Éppen ezért 1934-től
kezdve fegyverkeztem. És a német nép
ma már tudja, hogy jól fegyverkez-
tem, de még mindig nem tudja telje-
sen, hogy milyenek ennek a fegyver-
kezésnek a méretei. (Óriási tan-
golyó)

Hatalomraju-
tásának nyol-
cadik évforduló-
ja alkalmából
Hitler vezér és
kancellár beszé-
det intézett a
német néphez.
Az uccára ki-
szorult tizezrek-

Azután arról beszélt, hogy ellen-
ségek nem akarják megérteni a né-
zeti szociálizmus lényegét. Ezért azt
üzeni nekik, hogy háboruzhatnak itt
és túl az óceánon, ameddig akarnak,
de a népek szociális felemelkedését
megállítani nem fogják.

Franciaország legyőzése után új
békeajánlatot tett Angliának — foly-
tatta Hitler — de szavait csak gúny
és gorombáskodás fogadta. Helyes,
folytatják tehát a háborút, amelynek
sorsa már el van döntve. Ha eljön az
óra, elindulnak a döntő lépésre és biz-
tosíthat mindenkit, hogy ez az év a
győzelem esztendeje lesz Németország
számára. És ha Amerika államai be-
leavatkoznak az európai háborúba,
állják ezt a harcot. Egyet már most
kijelenthet: minden hajót, amely Ang-
liának segítséget hoz, megtorpedóznak.
Németország ezt a háborút nem akarta
de ha valaki segíteni akar abban a
törekvésben, hogy a német népet ki-
irtsák, akkor velük találja szembe
magát.

Beszéde végén Hitler hangsúlyozta,
hogy az elmúlt esztendő a nagy ál-
datok éve volt. Nagy elismeréssel
szólt ezután a német munkásságról és
a német nőkről, akik erejükön felül
teljesítették kötelességüket.

— Hitünk — fejezte be szavát —
hogy győzünk, Imádságunk: Isten ne
hagyjon el bennünket a nagy harcban.
— Németország! Sieg! Heil!

Letette az esküt a város véglegesített tisztviselői- nek és alkalmazottainak újabb csoportja

Nagyszalonta város véglegesített tiszt-
viselőinek és alkalmazottainak újabb csoportja
tette le ma a hivatali esküt dr. Hadady Imre
polgármester kezébe. Az esküt tett tisztvi-
selők és alkalmazottak névsora a következő:
Somogyi László kezelő, Haragos Zsuzsanna,
Bakó Jolán, Kovács Jolán, özv. Rédly End-
réné, Nagy Árpád, Gulyás Károly díjnokok,
Vigh István, Patócs József, Dézsi Géza vég-
rehajtók, Magyar István altiszt, Kádár Imre,
Gyulay István, Seres Mihály, Varga István
kézbe itók, Erdei Mihály, Torma József és

A világpolitika

Franciaországban súlyos politikai vá-
ság van. A helyzet feszültsége nőttön-nő és
és Páris s Vichy között egyre jobban kimé-
lyülnek az ellentétek a német-francia együtt-
működés kérdésében: A végső döntés most
már nem halasztható sokáig, mert a német
kormány franciaországi főmegbízottja, Abetz
nagykövet, befejezte németországi tárgyalá-
sait és visszaérkezett Párisba, hogy rendezze
az ügyeket. A vichyi kormány ugyanis az
ő révén különböző kérdéseket juttatott el a
német kormányhoz s azóta Vichyben feszült
izgalomban várták a választ. Egyelőre még
nem lehet tudni, hogy jött-e válasz Berlin-
ből és ha igen, milyen irányban. Olyan hi-
rek is vannak, hogy német részről egyálta-
lan nem válaszoltak a francia kérdésekre.

Az Egyesült Államok képviselőházának
külügyi bizottsága három módosítást foga-
dott el a demokráciák megsegítésére irányuló
törvényjavaslattal kapcsolatban, melyek kissé
tompítják Roosevelt javaslatát.

György király és a kormány kiáltványt
intéztek a görög néphez, melynek értelmé-
ben sem politikai, sem katonai szempontból
nem témek el a Metaxas által megjelölt
iránytól. György király végül annak a re-
ményének adott kifejezést, hogy Görögor-
szág nehéz harcából győztesen kerül majd ki.

Romániában lassan helyreáll a rend
és nyugalom. A rablott holmik összeszedése
sok gondot okoz. Antonescu államvezető
felhívásban közölte az ország lakosságával,
hogy egyenes utasítása nélkül tilos bármi-
féle politikai akcióba fogni. A legtöbb helyen
a megye, város és rendőrség élére új veze-
tőket neveztek ki. Többnyire katonatiszteket.

Határforgalom felvétele

Értesülésünk szerint kilátás van arra,
hogy Magyarország és Románia közt a há-
tárforgalom több helyen, így városunkon át
is rövidesen megnyílik.

Új parancsnokot ka- pott a szalontai rend- őrlegénység

Mint értesülünk, a belügyminiszter Bán-
hidy Kálmán rendőrfelügyelőt, a rendőrlé-
génység parancsnokát, szolgálati érdekéből
Nagybányára helyezte át. Helyébe Bathó Béla
rendőrfelügyelőt vezényelte Szalontára, aki
Nagybányáról már meg is érkezett és át-
vette szolgálatát.

**Olcsó és szép nyomtatványok a
Gaál Sándor könyv-
nyomdájában készülnek!**

Rövid hírek

Bartha Károly honvédelmi miniszter tegnap beszámolt gróf Teleky Pál miniszterelnöknek Hitler kancellárnál történt látogatásáról, továbbá a német politikai és katonai vezető tényezőkkel folytatott megbeszéléseiről, valamint a nyugati hadszíntéren tett látogatásának benyomásairól.

Angliában a hadiiparban a női munkaerőre nagy mértékben szükség van, ezért valószínűleg a közeljövőben kötelezővé teszik a női munkaszolgáltatást. Éspedig először a lányokat osztják be a munkára és csak utánuk kerül sor a férjesasszonyokra.

A román kormány elrendelte a gumi- és kaucsukkészletek lefoglalását. A gépkocsi forgalmat erősen korlátozzák.

Az egyik moszkvai izzólámpagyár olyan villanykörtét állít elő, amely 62.000 gyergyafény erejű világosságot áraszt.

A Rábán fellépő jégzajlás komoly veszedelemmel fenyegette az Ikervár feletti vízduzzasztó gátat, melynek megvédésére a hatalmas jégtorlaszokat napokon át fűrészelték és robbantották.

Tízezer adótételt töröltek, a csehszlovák adóhatóságok kivétele alapján csak Kassán 15.249 adótételt vizsgáltak felül, melyből 10.000 adótételt töröltek.

Egy nagy amerikai cég szárazbabszortírozó gépet szerkesztett. A gép, amely egyelőre 30.000 babszemet tud szin és nagyság szerint szortírozni naponta, fotocellás alapon működik.

Bányaszerencsétlenség Törökországban. Konia közelében egy higanybányában egy tárna beomlott és hét munkást maga alá temetett. Három munkás meghalt, négy súlyosan megsebesült.

Kukura japán város állatkertjében egy medve három egészséges bocsnak adott életet. A három bocsnak közül kettő közönséges barna színű volt, a harmadik azonban hófehéren jött a világra. Az érdekes jelenség okát eddig még nem sikerült kideríteni.

Oroszországban új egyenruhát és rendfokozat-jelzést vezetnek be a haditengerészet tengernagyai, valamint a haditengerészethez tartozó légihaderő, partvédelem és hadbiztonsági számára. Az új egyenruhákat má február elsején vezetik be.

Spanyolország: Valenciában eddig még kiderítetlen okokból beomlott a la sallei Szt. Jánosról elnevezett, most készülő négyemeletes iskola és sok munkást maga alá temetett. Négy ember meghalt, tíz megsebesült.

Szigoru büntetéssel jár a bejelentési kötelezettség elmulasztása

Előző lapszámunkban már felhívtuk olvasóink figyelmét, hogy be- és kijelentési kötelezettségeinek — a lapunkban közölt esetekben — mindenki pontosan eleget tegyen. Mint értesülünk, a helybeli rendőrkapitányság vezetője szigorú utasítást adott a detektíveknek és őrszemélyeknek, hogy

minden esetben, mikor ilyen mulasztást tapasztalnak, kihágás miatt a feljelentést azonnal tegyék meg. Természetes, az is, hogy minden ilyen feljelentésnek büntetés lesz a következménye. Ezt azonban egy kis igyekezettel el lehet kerülni.

Kincsek -- szemétből

Hogyan alakul át a szemét és a csatornavíz kenyérré, gyümölcssé, fénné és meleggé a tudomány műhelyében?

A háborús viszonyok-szabta nyersanyag-gazdálkodás és önellátás megtanította az országokat, hogy minden szemétdomb és szennyvizlevezető csatorna tulajdonképpen kincsbánya, melyből becses nyersanyagokat, sőt élelmiszert, fényt, meleget és ipari hajtóerőt lehet kitermelni. Ma már Európaszerte értékesítik a hulladékanyagokat, de különösen a Harmadik Birodalomban soha nem sejtett értéket varázsolnak elő a megvetett szemétből.

Ha feltételezzük, hogy Berlinben minden egyes lakos után naponta átlag 0.9 kg. szemét keletkezik, ez naponta kb. 3000, évente pedig 1,387.000 tonnát jelent. A szemét összetétele nagyon változó. Éghető anyagának átlagos fűtőértéke körülbelül 1000 kalória. Ez annyit jelent, hogy a szemét alkalmas kazánokban elégetve, naponta 543 tonna jóminőségű (7000 kalóriás) kőszénnek megfelelő hőenergiát adhat, amit gőzfejlesztésre használva elég könnyű gőzturbinák és dinamók útján jótékony fénné, meleggé és ipari energiává.

Ha nem égetjük el a szemetet, hanem anyagát megfelelő osztályozás után, közvetlenül dolgozzuk fel, akkor is rendkívüli gazdasági értéket képvisel a szemétdombok anyaga. Minden van a szemétdombban: a fémtől a csontig, vakolatig a gyümölcshéjig. A szemétdombból készült trágyák igen értékesek és a velük kezelt talajon bőven terem a gabona, meg a gyümölcs.

Ha a német főváros évente elfolyó csatornavíz-mennyiségét összegyűjtjük, egy 20 centiméter mély és Berlinnél kétszeres nagyságú területű (1800 négyzetkilométer) tó telne ki belőle. Ez a vízmennyiség különböző szerves anyagokat tartalmaz, melyek bomlási termékeként — egyebek között — metángáz képződik. A metángáz (vagy mocsárgáz) értékes motorhajtó anyag. Ipari és gazdasági motorokat, továbbá a villamosművek áramfejlesztő gépeit, sőt palackozva, gépkocsikat is hajthatunk vele. A szennyecsatornák gáztartalmával tehát tömredék nyersolaj és benzin szabadul fel, elsősorban persze a haderő számára. München város például évente már vagy 3 millió köbméter motorhajtógázt von ki a szennyecsatornák iszapjából és hasonló gázkinyerő berendezések működnek negyven más német városban is.

A különböző ipartelepek csatornavizéből a fontos nyersanyagok egész sorát lehet nyerni. A margaringyárak és gypjumosótelepek vize például nyers-zsirt szolgáltat, mely egyebek között lanolinná dolgozható fel. Kókszművek és műbenzingyárak vize ként, fenolokat és krezolokat ad, melyeket a műanyagipar használhat. Vasművek szennyvizéből vasvegyületeket és savakat vonnak ki és festékekké, valamint só- és kénsavvá dolgozzák fel. Fémárúgyárak szennyvizéből rezet, vagy rézszulfátot nyernek. Vágóhidak, húsiipari telepek, éttermek szennyvizében igen sok a zsír, melynek viszont a szappangyártás látja jó hasznát. Rengőgáz, nitrogén, káli és foszforvegyület is előfordul a szennyvizben, mely kitűnő trágyát szolgáltat.

A szemét és a csatornavíz gazdasági értékét már a mostani háború előtt is ismerték. A mai világfordulással és a gazdasági helyzettel járó példátlan nehézségeknek kellett bekövetkezniök, hogy teljes mértékében felismerjük a régi igazságot: nincsen szemét, csak rossz helyre került anyag. És minden szemétdombból kellő megmunkálással — arany lehet!

BAGI RÓZSIKA és BENEDEK ISTVÁN febr. 2-án d. e. 12 órakor tartják esküvőjüket a helybeli ref. templomban, melyre szívesen látják rokonaikat, barátait és ismerőseiket.

Minden külön értesítés helyett.

Hungária Mozgó

Szombaton este 8.15, vasárnap 4.15, 6.15, este 8.15-kor.

A leghatalmasabb magyar filmremek, magyar hadifogoly tiszt és orosz hároklásasszony szerelmi regénye a

Gorodi fogoly

főszerepben Pethő, Adorján Éva, Pethes F. stb.

II. Magyar világhíradó
III. Rugby-csata
rajzfilm

Rendes helyárák!

Jegyelővétel vasárnap d. u.
3 órától a pénztárnál

Gép ujonnan átala-
kítva. Teljesen új hang!

Kérjen Kassai-sört!

Szalontai főlerakat:

Rosenbergnél

A GAZDAKÖR

vezetősége értesíti mindazon tagjait, akik tehenet előjegyeztek és igényt tartanak rá, hogy 372 pengőt d. e. 10-12. d. u. 3-5-ig a körnél befizetni szíveskedjenek.

Köri tagok a tavaszi vetőmag szükségletüket előjegyeztethetik.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet értesíti tagjait, hogy a tagsági díjakat a fentjelzett időben rendezni szíveskedjenek.

Nagyszalonta, 1941. január 30.

ELNÖKSÉG

— A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg az orvosát.

Új kerékpár- és fűszerüzlet !!

(Nagy Antal bádógos, volt bodega helyiségében, posta és Csomósne között.)

Aki 25 Pengő értékben nálam vásárol, annak 1 Pengőt vissza fizetek, a cukor, só, liszt kivételével. — Ha kerékpár-alkatrészeit nálam szerzi be, ócska alkatrészeit újra becseserélem és ingyen szereltem be gépjébe. — A n. é. község szíves támogatását kéri:

BONDÁR KÁROLY képesített kereskedő

Tizenhárman ültek eljegyzéskor az asztalhoz. A babonás háziasszony nem tudta, mitévő legyen. Az egyik vendég aztán így nyugtatta meg a társaságot:

— Legyenek csak nyugodtak, én mindig két személy helyett szoktam enni.

Biztosítsa időben

tavaszi nitrogénműtrágya szükségletét!

PÉTI SÓ

(mészamon salétrom)

17% N tartalommal

szemcsés, vetéssel egyidőben könnyen szórható, nem porzik, nem mar, nem mérgez!

Kitűnő eredménnyel alkalmazható!

Díjtalan szaktanácsal szolgál:

PÉTI Nitrogénművek R. T.

Budapest V.

Nádor-utca 21 sz.

AVONATOK UJ MENETRENDJE

A szalontai állomásfőnökségtől nyert értesülésünk szerint a Szeged, illetve Békéscsaba — Nagyvárad viszonylatban, további intézkedésig a következő vonatok közlekednek:

Nagyszalontáról - Nagyváradra

INDUL:

Reggel 6.32-kor (Kötegyánból indul).

D. e. 9.11 „ (Szegedről indul).

D. u. 14.59 „ (Békéscsabáról indul).

Nagyszalontáról - Szeged felé:

Reggel 5.51-kor Békéscsabára.

D. u. 14.52 „ Kötegyánba.

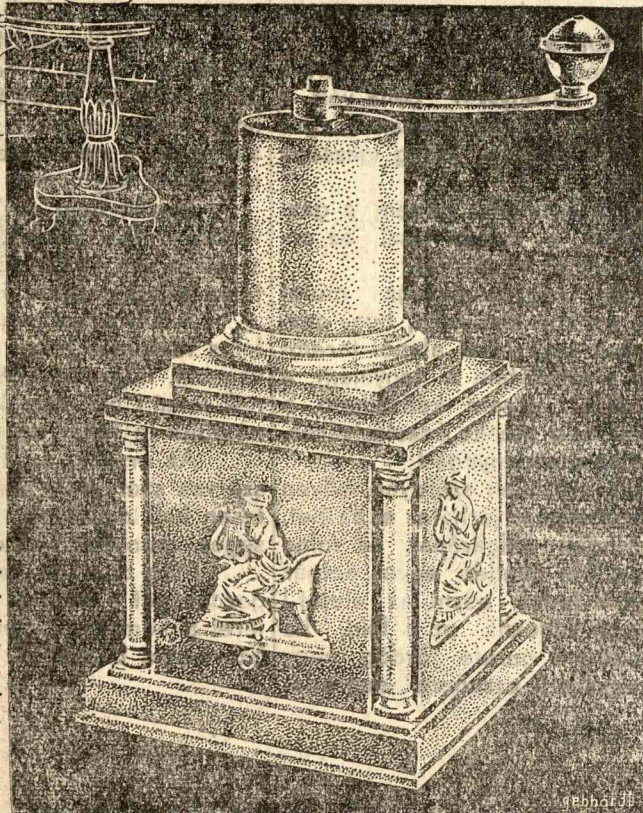
„ „ 16.50 „ Szegedre.

Németórákat adok, könnyű gyorsmódszerrel. Jelentkezni lehet T. Balogh Lajos könyvkereskedésében.

2-2



A kávéfőzés történetéhez



Empire kávédaráló. Készült az 1810-1820-as évek táján. Különleges alakja, valamint kidolgozásának finomsága jellemzi. Eredetileg a gróf Széchenyi család tulajdona volt.

Már nagymamánk is

tudták, hogy amelyik háztartásban kávédaráló van, ott jobb a kávé, mert mindenkor frissen darált kávéból készíthetik. Sokan rájöttek azonban arra is, hogy mindig előnyös, ha a frissen megőrölt kávé mellett a kávéfőzéshez megbízható és odavaló kávépótlékot is használnak.

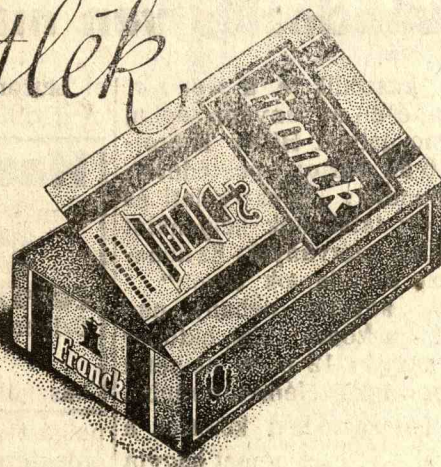
1828 óta viseli dobozán a „**Franck**” kávépótlék a megbízhatóság jelét: a kávédarálót. Azóta is mindig, mint szemnek és szájnak kedves, igazi érték szerepel ez a gyártmány a fogyasztók előtt. És méltán! Sötétebb színt, kiváló ízt és tökéletes finom zamatot ad mindennapi kedves kávéitalunknak a



A megbízhatóság ismertetőjele!

Franck

kávépótlék



Egyszerű szavak, nagyszerű igazságok

Szász Lajos pénzügyi államtitkár, a pest-környéki református egyházmegye gondnoka remek előadást tartott a pénzről.

Hatalom-e a pénz? ... Nem! Mert a pénz csak eszköz, s ha egyszer céljá vált — elvesztette jelentőségét. Csodálatosan magas életfilozófia. Az élet kemény, rideg igazsága vonul meg mögötte.

Nem a pénz a hatalom, hanem a gazdasági erő a hatalom, a munka teszi az ország gazdagságát, erejét és jövőjét!

Bámulatos lelki nagyvonalúságra mutat az a fejtegetés is, amikor kimutatja, hogy gazdálkodás révén lehet csak igazi alapot teremteni, ennek pedig alapfeltétele a fegyelem, amely viszont hit nélkül el sem képzelhető. S rámutat, hogy a hit és a munka édestestvérek, e kettő együttese az élet lényege!

Milyen tisztult, a lelkiek szárnyán, milyen stratoszférikus magasságban járhatna ez az élet, ha országunk minden polgárának ez volna a lelki-beállítottsága. Ha minden egyes polgár ebből a szemszögből tudná nézni az életet!

Tündérországgá változna ez a föld, ha egyszer megszűnhetne a guruló ördög nagy hatalma és csak egyszerű eszközzé degredá-

lódna. Ha egyszer már nem cél volna, hanem valóban csak eszköz a célok elérésére.

Becsüljük meg tehát a munkát, az országot, az állam alapját. Mert hiszen, így megbecsüljük a munkás embert is — tekintet nélkül arra, hogy milyen munkát végez. Az országnak, az államnak, a nemzetnek minden munkára és munkásra egyformán van szüksége!

Igazán nem szélsőséges szociálista hitvallás, amikor kijelentjük, hogy a nemzetnek szüksége van a legutolsó szegény-szerény, igénytelen napszámosra is!

A Természetnek, a Világrendnek csodálatos törvénye, hogy minden munkát el kell végezni, hogy minden munkára kell embernek lenni! Ne nézzük le tehát a munkást, ne nézzünk le tehát egyetlen fajta munkát sem!

Az ország, az állam, a nemzet — egy szerves szervezet, minden porcikájának tökéletesen kell működnie, hogy az egész test egészséges, munkabíró és ellenálló lehessen!

Még egyszer: jegyezzük meg: az ország gazdaságát a munka teszi, az ország erős pillérei a komoly, józan, becsületes munkások. Szeressük, becsüljük, támogassuk őket!

30 ezer németet szállítottak a Wartha vidékére.

A német-szovjet egyezmény értelmében Beszarabiából 90, észak Bukovinából 44 ezres német tömeg ült a német vonatokra. A románoktól 60 ezer, a litvánoktól 40 ezer német költözött el. Az összes áttelepültek száma 475 ezer.

Ebben a pillanatban még nem tudjuk, hogy ez a német népvándorlás elszigetelt folyamat marad-e, vagy mások is megkezdik az áttelepítéseket. Mert a cél az, hogy az egyfajta emberek egy csoportban legyenek. Így erős és egységes nemzeti szellem alakul ki.

Könyvkötészeti

munkák

izléses kivitelben a legjobb anyagból gyorsan, pontosan és jutányosan készülnek a

G a á l nyomda

könyvkötészetében

Toldi Miklós-tér 15.

A színleges ipar- üzések meg- akadályozása

Köztudomású, hogy a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. évi IV. t.c. 14. §-a értelmében az említett törvény hatálya alá tartozó személy iparjogosítványt nem kaphat. A törvénynek ezt a rendelkezését úgy igyekeznek kijátszani, hogy az iparigazolvánnyal rendelkező személlyel olyértelmi megállapodást létesítenek, amely szerint ez utóbbi (strohmann) iparjogosítványát a zsidó rendelkezésére bocsátja. Az üzletben természetesen ilyen esetben a zsidó élvezi annak minden előnyét, az iparjogosítvánnyal rendelkező pedig rendszerint meghatározott összegű fizetést kap, az üzlet vezetésében azonban nem vesz részt, vagy legfeljebb az üzletben mint alkalmazott tevékenykedik. A kereskedésnek ezt a módját nevezik színleges iparüzésnek, vagy strohmann-rendszernek. A színleges iparüzés homlokegyenest ellenkezik a zsidótörvény által elérni kívánt céllal. Ezért a színleges iparüzés megakadályozása céljából követendő eljárásra nézve a kereskedelmi és közlekedési miniszter részleges utasításokat adott az iparhatóságnak. Ebben megállapítja a miniszter, hogy színleges iparüzés esetén — a színleges iparüzőnek iparjogosítványa nem lévén — a színleges iparüző a jogosítványát rendelkező személy tudomásával jogosulatlanul üzi az ipart (kereskedést). Ha tehát a színleges iparüzés megállapítást nyert, a jogosulatlan iparüzés miatt a kihágási eljárást hadéktalanul folyamatba kell tenni és az ipart (kereskedést) tényleg gyakorló személyt, mint tettezt, a tettezt pedig, akinek iparigazolványa felhasználásával a színleges iparüzést folytatják, mint bűnszegédi bűnrészt meg kell büntetni. Minthogy színleges az iparüzés, mindig attól kell tartani, hogy a terhelt a büntető ítélet után is folytatja jogosulatlanul az iparüzést.

Az előjáró közigazgatási hatóságok így gondoskodni kötelesek az üzlet azonnali lezárásáról. Nyomatékosan felhívta továbbá a miniszter a hatóságok figyelmét arra, hogy a kihágási eljárásról szóló 1879. évi 40. t.c. 25. §-a alapján a kihágási eljárásban is lehet alkalmazni a büntettekről és vétségekről szóló 1878. évi V. t.c. 61 §-ában foglalt azt a rendelkezést, amely szerint a bűncselekmény elkövetésére szolgáló tárgyak elkobozandók. A színleges iparüzés miatt folyamatba tett eljárás során tehát a terhelt egész árukészletét le lehet foglalni és a büntető ítéletben az egész árukészlet elkobzását el lehet rendelni.

Nyomatott a kiadótulajdonos,
Gaál Sándor könyvnyomdájában,
Nagyszombatán, Toldi-tér 15. sz. alatt.

Itt a magyar rézgálicpótló permetszer, a Moli

A földmívelésügyi minisztérium a tudományos intézetek véleménye alapján most egy olyan növény védelmi szert engedélyezett, amelynek alapanyaga a rézgálic, de sokkal kevesebbet kell belőle igénybevenni, hatása pedig a rézgálicból készült permetezőszerrel egyenlő értékű. Ez a szer, egy szabadalmazott magyar találmány, a Moli. Feltalálói Bory Ferenc igazgató-tanító és Molnár József festő, csengődi-lakosok.

Négy évig kísérleteztek az új védekezőszerrel és az eredmények kétségtelenül igazolták a szer kitűnőségét és kiváló hatását. A szer alapanyagai hazai eredetűek. Gyártásával

az egyik hazai vegyészeti gyárral már 15 évi szerződést is kötöttek. Előnye, hogy a rézgáliccal, amely most a rézhiány miatt nehezen szerezhető be, jobban lehet takarékoskodni.

Tizenegy kgr. rézgálicból ugyanis 22 kgr. Moli készíthető, ebből pedig ugyanolyan hatásos permetlé állítható elő, mint a rézgálicból. Ilyenformán Molival háromszor annyit, vagy háromszor akkora területet lehet permetezni, mint 11 kg. rézgálicból készült permetlével.

Most arról folyik a tárgyalás, hogy az új permetezőszer olcsón álljon a szőlősgazdák rendelkezésére.

Állandóan kisebb lesz a Föld

Évezredenkint 30.000 köbmétert fogy

Tudományos számítások nyomán megállapították, hogy a Föld a hőkisugárzás következtében négyzetméterenkint évi 668 kalóriakilogram meleget veszít. Ez a melegmennyiség elég volna egy 3 milliméter vastag, cseppfolyós állapotban lévő köréteg szilárd halmazállapotba való hozására. Egy ilyen 3 milliméter vastag köréteg megmerevedése viszont a föld sugarának 0.06 milliméteres zsugorodására vezet. Alapulvéve a földnek évi ilyen mérvű

zsugorodását, könnyen kiszámítható, hogy ez ezer év alatt teoretikus értelemben a föld rádiuszának 12 centiméteres megrövidülését jelenti. Ennek természetesen együtt kell járnia a föld köbtartalmának megfelelő arányú megkisebbedésével. Ez a teoretikus kisebbedés, ha a föld felületét 510 millió négyzetkilométernek vesszük, minden ezer esztendőben 30.000 köbkilométert jelent.

Népvándorlás van ma Európában

Szemünk előtt játszódik le a szétszórt németiség visszatelepítése az anyaországba, Németországba. A mozgalmat Hitler indította el 1939. október 6-án tartott beszédével. Többek között ezt mondta: „Egész keleti és délkeleti Európában ott találhatók helyenkint a németiség tarthatatlan szórványai. Ez állandó zavargások forrása az államok között”.

Ezt a kijelentést követte néhány nap múltán a német-észti szerződés 1939. október 15-én. A szerződés alapján 12 ezer németet telepítettek át Észtszországból Németországba. Nemsokára a lettek is szerződést kötöttek a birodalmi kormánnyal s 51 ezer német hagyta

el Lettországot. — Lengyelország szovjet megszállta részéről 130 ezer németajkú állam-

Használt ruharaktár!

A n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom a budapesti zálogházból megvásárolt

férfi- és női ruhákat!

Szíves megkeresést kérek, tisztelettel:

BONDÁR FERENC

használt ruhakereskedő, Hétvezér-utca 49.

polgárt vittek német érdektérre s a német érdektéren belül a San és a Bug közeléből

Megkezdődött az adóalanyok és adótárgyak összeírása

Csaknem a népszámlálással egyidejűleg más összeírás is kezdődött meg Nagyszalontán. A pénzügyi hatóságok intézkedése folytán a városi adóhivatal megkezdte az adóalanyok és adótárgyak összeírását. Ehez a nagy munkához a városi adóhivatal személyzete nem volt elegendő, ezért a városi adóhivatal több kisegítőt fogadott fel. Az összeírók házról-házra járva töltik ki az összeírási íveket. Az összeírók ezen munkáik alatt hatósági közegeknek tekintendők. A tudomásukra jutott adatokat hivatalos titokként kötelesek megőrizni és ha abból illetékteleneknek valamit elmondanak, bünvádi eljárás indul ellenük.

Az összeírási iv kérdőpontjaira mindenki a valóságnak megfelelő választ köteles adni, mert aki az összeírási ivet nem állítja ki, vagy abba valótlan adatot diktál: jövedéki kihágást követ el és az erre vonatkozó törvény szerint büntetendő.

Kétféle összeírás is van. Feketét köteles kitölteni minden családfő, azonkívül minden önálló keresettel bíró családtag; minden albérlő, végül minden jogi személy. A fekete összeírási iv a lakóhelyen töltendő ki. Ha valakinek üzlete, műhelye, rerdelője, vagy foglalkozásának folytatása nem a lakásán van, hanem másik házban, akkor üzletében, műhelyében, illetőleg azon a helyen, ahol foglalkozását gyakorolja: zöld összeírási ivet kell kitölteni. Azoknak tehát, akiknek a lakásuk és üzletük, vagy műhelyük különböző házban van — két összeírási ivet kell kiállítani.

Amennyiben a feleségnek a férjétől külön foglalkozása van, a feleség is köteles külön összeírási ivet kiállítani.

Általában a foglalkozást pontosan kell megjelölni. Nem elegendő azt írni, hogy „kereskedő“, hanem meg kell mondani, hogy mi-

lyen kereskedő az összeírt fél: pl. rőfös kereskedő, fűszer kereskedő, stb. Ha az összeírt félnek több foglalkozása van, valamennyi foglalkozását fel kell tüntetni, pl. szatócs, dohány árus, italmérő, vagy pl. géplakatos, bérceplő.

A lakást pontosan kell bevallani, mert az összeírók kötelesek a bevallott adatokat a helyszínen ellenőrizni. Arra a kérdésre, hogy az összeírt fél milyen minőségben lakik az összeírás helyén be kell jegyezni, hogy tulajdonos, hasznélvező, alkalmazott, főbérő, albérlő, családtag, vagy azt a viszonyt kell feltüntetni, amelynek alapján a lakást az összeírt fél elfoglalva tartja. A fizetett bért pontosan kell feltüntetni.

Az összeírt fél nem csak a saját nevén lévő vagyont, hanem mind azt a vagyont köteles bevallani, amely a háztartásában lévő tulajdonában, vagy hasznélvezetében van. A földeket katasztrális holdakban kell bevallani. Szükséges azt művelési ágonként elkülöníteni, mert az adózásnál ez lényeges kérdés.

Azok, akik alkalmazásban állnak, kötelesek munkaadójuk nevét és a kapott illetmények összegét pontosan bevallani.

Az összeírásnak február hóban be kell fejeződnie. Értesülésünk szerint ez a munkálat lesz az adókievések alapja, ezért nem csak az adózóktól, hanem a hatóságoktól is nagy gondot igényel az összeírási iver kiállítása. A munkálatokat a m. kir. adóhivatal irányítja, amely az ellenőrzést még nem kezdte meg. A m. kir. adóhivatal is nagy súlyt helyez a munkálatok helyességére, ezért nem csak a városi adóhivatalnál, hanem az állami adóhivatalnál is szívesen adnak felvilágosítást az érdeklődőknek.

Ingyen közöljük Nagyszalonta cím- és lakjegyzékében az összes szalontai kereskedők és iparosok neveit

Hetek óta szorgos munkával és nagy gonddal készítjük elő Nagyszalonta cím- és lakjegyzékét, amely magába foglalja az összes közhivatalokat. A közhivatalnokok teljes névsorát, ügybeosztásukkal együtt. A különböző intézményeket, társadalmi egyesületeket, orvosok, ügyvédek neveit. A posta díjszabását, az utcák új és régi neveit, a menetrendet, továbbá az összes új és régi kereskedők és iparosok névsorát.

Valamennyi iparos- és kereskedő nevét és lakását díjtalanul közöljük. Amennyiben bárkinek észrevétele volna a rövidesen megjelenő cím- és lakjegyzékünkhöz, vagy esetleg hirdetést akar feladni, az forduljon a délelőtti órákban kiadóhivatalunkhoz, ahol mindennemű felvilágosítást megadnak.

Lehetetlen, hogy munkatársunk minden iparost és kereskedőt felkeressen otthonában, éppen ezért felhívjuk az érdekelteket, hogy adataikat küldjék be a kiadóhivatalunkba, a hirdetési szöveggel együtt, ha azt akarják, hogy vállalatukkal részletesebben foglalkozzon a cím- és lakjegyzék.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy február elsejétől

vendéglőmet Petőfi-u. 1. szám alól **Mussolini-ut 52 szám alá**

helyeztem át. A közönség szíves pártfogását kéri, tisztelettel:

BONCZOS MIHÁLY

Pontos kiszolgálás!

Protestáns lelkész-képző Nagyenyeden

A Romániai magyar protestánsok lelkész-képzése szempontjából igen fontos esemény, hogy a romániai református és evangélikus egyház közösen, új hittudományi főiskolát létesít Nagyenyeden.

Üvegezést, képkeretezést, tükörbevigaszt, ablakgittelést és üvegtető szakszerű javítását a legolcsóbb napi árban vállalom

Csuth Sándor képesített üveges és képkeretező, Györy Jakab-ucca (volt Korona-ucca) 6.

Eladó a Vénkertben 555 négyszögöl csemegeszőlő fele veteményes és egy külön 75 négyszögöl. Értekezni Horthy Miklós-ut 3. szám, kalapszalón.

2-2



Kapható minden ORION rádió-kereskedőnél

Február 2-án

délután 5 órai kezdettel tartja a Róm. Kath. Leánycsoport műsoros táncos teadélutánját a «Vigadó» nagyteremben, amelyre meghívót nem bocsátottunk ki, de mindenkit szívesen látunk, aki egy estét kellemesen akar eltölteni. MŰSOR: 1) Bevezetőt mond és a műsorszámokat ismerteti: Széles Mária. 2) Juhász-Türkőssy: „Szalontai csónakatorony”. Énekli a Városi Dalárda férfikara. 3) „Fiammal beszélek” című versét szavalja: Darabont Stella. 4) Schubert: „Susogó szellő vicszi a nótám” ének kettős. Énekli Bajor Ilka és Joli. 5) Ady Endre: „Az élet”, Reményik Sándor: „Ahogy lehet”, Várnay Zseni: „Az anyaszív” című verseket szavalja: Schwoy Jolán. 6) Dankó: Most van a nap lemenőben, Fráter: Szomorú a nyárfa erdő, Szentirmay: Megkérdeztem egy virágtól, Thegze Gerber Miklós: Most kezdődik a tánc, énekli Türkőssy Mária. 7) A Rajkó primás és zenekara magyar nótákat játszik. 8) Harsányi Zsolt: „Tik-tak” című bohózatát előadják: Daránszky József, Mezey Vili és Benák István. 9) Katona nótákat énekli a Városi Dalárda vegyeskara. Belépő díj 80 fillér, Teajegy ára 30 fillér.

ESKÜVŐ. Szabó Gizella és Klobuk Ödön vasárnap d. e. fél 12 órakor tartják esküvőjüket a helybeli református templomban, melyre ismerőseiket és jóbarátaikat ezúton hívják meg.



Filléres kisregény 28 sorban

a magyar béreslányról, aki a kínai főmandarin felesége lett

A magyar sajtó negyven évvel ezelőtt heteken keresztül foglalkozott a váci vidéki leányszöktetés rémségeivel. Egy ottani béres feltűnően csinos, 16 éves Julcsa leánya, leánykereskedő hálójába került s a szép béresleány később Kínában tűnt fel.

A boxerlázadás után a császárné összehívatta az első alkotmányos parlamentet, amelyre legnagyobb kísérettel Wu-Pei-Fu marsall, hadügyi főmandarin utazott. Kíséretével külön vonaton kellett utaznia, mert 40 testőrön kívül 102 kuliszt, 38 gépirókiszaszt is vitt magával. A lányok a világ minden tájáról összeválogatott szépségek

voltak, mégis a bogárszemű béresleány vitte el előttük a koronát, aki a kínai kereskedőtől került a marsallhoz.

A fiatal leány szépsége és műveltsége folytán csakhamar legbizalmasabb személyi titkárnője lett a kínai hadügyminiszternek. Wu-Pei-Fu főmandarin később feleségül vette titkárnőjét s miután később vagyona tekintélyes részét visszakapta, gondtalanul éltek. Wu-Pei-Fu halála után felesége Amerikába utazott maradék vagyonával. Most érkezett híradás szerint Wu-Pei-Fu özvegye gépkocsiszerencsétlenség folytán meghalt.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Felhívás

A nagyszalontai Bocskay Sort Egyesület f. év február hó 9-én délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Vigadóban lévő Club-helyiségben, melyre az összes tagokat tisztelettel hívja meg az Elnökség. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Évi jelentés. Titkár jelentése. Pénztári jelentés. Intéző jelentés. Gazda jelentés. Felmentvény megadása. Ujvezetőség választása. Esetleges indítványok.

GORODI FOGOLY

Romantika és szerelem, ez a kettő uralja a Hungária mozgóban ma és holnap bemutatóra kerülő magyar hangos filmet. Akik még emlékeznek a Hotel Imperiálra, tudják, milyen meghatóan lebilincselők azok az események, melyek az orosz fogságba került magyar tisztek élete körül szövődnek. Ilyen történet Balogh főhadnagyé is, aki sok viszontagság után egy orosz kerületi biztos szolgálatába áll. Itt ismerkedik meg egy báró családdal és szövődik a romantika a magyar főhadnagy és orosz bárókisasszony között. Izgalmas szökési kísérletek, veszedelmes kalandok teszik szinessé a két fiatal szerelmes küzdelmét, míg végre győznek és boldogan jönnek haza a szőke Tisza országába. A film főszereplői a legkiválóbb magyar színészek, akiket a szalontai közönség nemigen ismer, éppen ezért nézze meg mindenki őket.

**Könyv- és papír üzletemet
a volt HOFFMANN
hirlapiroda helyiségébe,
Toldi-tér 21. szám alá
helyeztem át
Tisztelettel: T. BALOGH LAJOS**

Felhívás

Felhívja a városi adóhivatal a háztulajdonosokat, hogy házadó bevallási kötelezettségüknek mindenki tegyen eleget. Nyomtatványt a városi adóhivatalnál lehet kapni ivenként 6 fillérért.

Aki bevallási kötelezettségének nem tesz eleget, bírságolásnak teszi ki magát.

Nagyszalonta, 1941. január 17.

Városi adóhivatal.

**Kellemes meglepetésben lesz része,
ha megkóstolja a
Kassai Honvéd
(barna) sör!**

Értesítés

Értesitem a bőripari munkásokat, hogy ma este, febr. 1-én fél 8 órakor fontos ügyben szakmai értekezlet lesz. Pontos megjelentést kér a Vezetőség.

Felhívás

Felhívom a cukrász és cukorka-készítő iparosokat, hogy a január 18-tól február 15-ig terjedő időre részükre a cukor kiutaltatott; kiutaló jegyeikért jelentkezzenek.

Élelmezési ügyosztály.

Hirdetmény

Közhíré tesszük, hogy azok a menekültek, akiknek középiskolai tanulmányokat végző leány gyermekeik vannak, saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek a menekültügyi iroda vezetőjénél, a volt gör. kel. esperesi lakásnál.

Nagyszalonta, 1941. febr. 1.

Polgármester.

Felhívás

Varga József és neje, Pühlmayer Kornelia, Váci Piroska jelentkezzenek a városháza emelet 4-es számú szobában.

**Pártolja a jóminőségű
divatos és tartós magyar és székely szövettel!
Orbán Károly
Toldi-ucca 6.**

Ápróhirdetések

Bem-ucca 19. számú ház eladó. Ért. ugyanott.

Harisnya szemfelszedést vállalok. Hitler Adolf-ut 37.

Eladó 2 drb. 8 hónapos 80-85 kgr-os zsirmalac. Horthy Miklós-ut 14.

25-30 kocsi jó érett trágya van eladó Széchenyi-ucca 19. szám alatt.

Hunyadi-ucca 39. sz. alatt büköny-szalma és büköny-széna van eladó.

Keresek azonnalra egy 4 szobás modern lakást fürdőszobával, lehetőleg a központhoz közel. Cim a kiadóhivatalban.

Vajda-tér 8. számú ház eladó.

Jókai-ucca 47. számú ház eladó. Ért. ugyanott.

Keresek megvételre egy jókarban lévő gyalupadot. Bagosi, Dobó-ucca 1. sz. Ugyanitt hordós káposzta kapható.

Eladó Hétvezér-ucca 42. sz. háromszobás beltelkes ház.

Eladó kis Singer varrógép, reggeliző kályha, csikó-tűzhely. Kölesér-ucca 35. 1-3

Vasárnap este a
**Bene bodega vendéglőben
nagy disznótoros
vacsora**
Szíves pártfogást kér.

Bajó László készít magyar tisztí és polgári csizmákat, tisztí cipőket, budapesti bőrökből legolcsóbb napi áron. Toldi-tér ref. templom mellett. — Ajánlom saját készítményű cipőimet. **A mai napi árakat 10%-kal leszállítottam.** — Már 14 P-ért garantált jóminőségű divat-cipőt vásárolhat Csatáry divatáru üzletében Horthy Miklós-ut 5. szám.

**Lószerszámok
nagyválasztékban
olcsón**

Kiss Ernő

szijgyártónál, Horthy Miklós-ut 4. sz.

E szakmába vágó munkák.

Javítások szakszerűen és pontosan készülnek! Bőrkabát festés!

**Divatos turbánok,
sapkák**

Legújabb előnyomdai minták érkeztek

Rubinné

Minerva áruházába

Egy háló és nappaliba való butor olcsón eladó

Eladó Bercsényi-utca 8. sz. ház. 2-2

vállalok. Jókai-utca 30.

Bagossy Sándor

úri- és egyenruha szabósága
(városháza mellett), készít:

polgári-, katonai-, frontharcos-,
magyar ruhákat és iskolai
egyenruhákat

RAKTÁRON TART:

Bocskay sapkát és Petőfi
nyakkendőt. Nagy választék
kis- és nagy Bocskay kabát-
zsinórokban

Tyuklopás a Füveskertben

Özv. Aggott Ferencné, füveskeri-ut 42. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy házának udvaráról ismeretlen tettesek 4 tyukot elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Fenti esettel kapcsolatban nem győzők elégszer figyelmeztetni a közönséget, hogy lakását őrizetlenül, vagy nyitva soha ne hagyja, mert amikor oly sok idegen fordul meg városunkban, soha nem lehet tudni, hogy az ilyen kis hanyagságból milyen kellemetlen meglepetések várhatnak az illetőre.

Harisnya szemfelszedést olcsón vállalok. Jókai-utca 30.